

пакету заходів, спрямованих на зменшення споживання первинної енергії в Латвії на 25% на одиницю ВВП до 2010 року, що і було досягнуто.

Нещодавно Латвія вийшла на друге місце в ЄС за часткою відновлюваних джерел енергії, передусім внаслідок значних інвестицій в деревинну біомасу та гідроенергетику.

Компанія Latgran в 2014 році планує побудувати завод для виробництва теплових гранул в Латвійському місті Гулбене. Загальна вартість проекту – 29,3 млн доларів. США.

Latgran є дочірньою компанією шведської BillerudKorsnas та фінської Baltic Resources. Якщо проект успішно реалізується, то для компанії це буде вже четвертий завод в Латвії. Зараз компанія випускає пелети на підприємствах в містах Яунелгаві, Скабпилсі та Краславі. Планова потужність заводу — 150 тис.тонн пелет на рік. Плановий штат співробітників — 28.

Заміна тепломереж та впровадження енергоощадних технологій дали змогу населенню та підприємствам в Латвії знизити комунальні тарифи майже на третину.

Таким чином, стійке застосування енергоресурсів за рахунок використання відновлюваних джерел енергії, просування екологічно безпечних технологій та підвищення енергоефективності стало одним з пріоритетів у Латвії.

У стратегічних документах з питань національного розвитку Латвії енергоефективність визначається в якості пріоритетної мети.

Результатом усіх позитивних змін, реформ та реалізованих ініціатив у галузі енергоефективності в Латвії стали підвищення ефективності використання енергоресурсів, зниження енергоємності та підвищення рівня енергетичної безпеки, а також зниження енергетичної залежності від імпорту енергоресурсів.

УДК 621.311.1:334.716

Н.Б. Теницька, ст. викладач,
О.С. Струць, студент
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Підвищення рівня прибутковості промислового підприємства, зменшення екологічного навантаження на довколишнє середовище, зменшення споживання енергетичних ресурсів і, відповідно, зменшення ризиків банкрутства підприємства можливо здійснити шляхом запровадження організаційно-економічного механізму (ОЕМ) підвищення енергоефективності [1].

Головним недоліком сучасних організаційно-економічних механізмів у сфері управління основними засобами є їх недостатня конкретність і формальний підхід, просте підсумовування різних пропозицій без їх поєднання

у цілісний механізм [2]. Тому для ефективної реалізації механізму необхідно, окрім формування сукупності рішень технічного, організаційного, економічного, виробничого спрямування, розробити дієві напрямки моніторингу та реагування на результати його впровадження.

Ефективне впровадження організаційно-економічних рішень підвищення енергоефективності промислового виробництва може бути досягнуте за рахунок використання наступних ресурсів [3]:

- за рахунок зовнішніх залучених ресурсів фінансового і трудового характеру: залучених короткострокових і довгострокових кредитів, випуску акцій та закордонних або місцевих інвестицій. Повністю практично реалізувати механізм можна за допомогою залучених фахівців енергоаудиторів і енергоменеджерів;

- за рахунок зовнішніх і внутрішніх фінансових і трудових ресурсів. На початковому етапі впровадження механізму на підприємство запрошується енергоаудиторська компанія, яка і розробляє перелік організаційних і витратних заходів з енергозбереження, проводить навчання персоналу, лекції для працівників підприємства, формує економічні і організаційні важелі впливу;

- за рахунок внутрішніх ресурсів. Доцільність використання лише власних коштів для фінансування заходів, передбачених механізмом обґрунтовується менеджментом підприємства. Складовою частиною OEM є енергетичний аудит, який будуть проводити лише сертифіковані компанії, тому за рахунок внутрішніх трудових ресурсів підприємства впровадити організаційно-економічний механізм не є можливим.

До основного інструменту впровадження механізму можна віднести мотивацію, яка ґрунтується на фінансових і заохочувальних аспектах. До фінансових аспектів мотивації працівників підприємства до енергозбереження можна віднести:

- премії, пропорційні вартості річної збереженої енергії;
- бонуси;
- надання соціальних пакетів;
- цінні подарунки, путівки на відпочинок.

До заохочувальних аспектів відноситься:

- надання додаткових днів до відпустки;
- скорочення робочого дня;
- нагородження грамотами, подяками, пам'ятними знаками та іншим.

Окрім мотиваційних інструментів, на підприємстві повинна бути впроваджена обернена їй система стягнень, яка ґрунтується на штрафних зменшеннях величин премій, скороченні додаткових днів до відпустки та інших напрямках, що не суперечать трудовому законодавству і узгоджені керівництвом підприємства з профспілковими комітетами.

Процес впровадження організаційно-економічного механізму складається з трьох основних кроків:

- перший крок – підготовка до впровадження. На даному кроці вирішуються питання вибору термінів і об'єктів реалізації, проводяться

передпроектні дослідження та аналіз досвіду впровадження подібних організаційних систем;

– другий крок – вибір ресурсів реалізації механізму: зовнішніх або зовнішніх і внутрішніх. Також в межах даного кроку формується система мотиваційних стимулів і стягнень за порушення процесу впровадження;

– третій крок – введення в дію. Даний крок містить у собі напрямки, пов'язані з впровадженням у реалізацію механізму, його використання та аналіз його дії і при необхідності коригування з метою оптимізації.

У результаті реалізації зазначених кроків досягається злагоджена система функціонування організаційно-економічного механізму.

Література:

1. *Джеджула В.В. Організаційно-економічний механізм забезпечення енергоефективності промислових підприємств / В.В. Джеджула // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Частина 1. – 2012. – №11 (182) – С. 124-128.*

2. *Фурсов О.І. Формування організаційно-економічного механізму управління основними засобами в умовах реструктуризації підприємств / О.І. Фурсов // Держава та регіони. – 2010. – №1. – С. 198 - 205.*

3. *Джеджула В.В. Особливості впровадження та реалізації організаційно-економічного механізму підвищення енергоефективності промислових підприємств / В.В. Джеджула // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Х.: НТУ «ХПІ». - 2013. - № 45(1018) - С. 36-41.*

UDC 330.131:658.26

A.M. Telizhenko, doctor of economic sciences, professor,
N.O. Baistriuchenko, PhD (Econ.), senior lecturer,
T.V. Kozlenko, student
Sumy State University

FEATURES OF IMPLEMENTATION ENERGY-SAVING MEASURES AT THE ENTERPRISE

Transmission of electricity from power plants to consumers is one of the most important tasks of energy.

Application of electricity and the use of electricity were great discoveries of the XIX century. It should be noted that the electrical energy is a secondary energy, and does not replace the primary (thermal, hydraulic, water, etc.), but stimulates the development of primary energy consumption, and for transmission and distribution is recognized as the most comfortable electric energy.

Wide and varied use of electricity in all areas of the economy and way of life due to a number of very significant advantages compared it with other forms of energy: the possibility of economical transmission over long distances, ease of conversion to other forms of energy (thermal, mechanical, light, chemical, etc.), ease of distribution of any power (kilowatts to microwatts) between any number of consumers.